

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН СІОУЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННАУ БЕЛАРУСІ, КІРАУНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ
МІНІСТРАУ БССР, МІНІСТЭРСТВА КІНЕМАТАГРАФІІ БССР І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫХ УСТАНОВ
ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР.

№ 8 (762)

Субота, 18 лютага 1950 года

Цана 50 кап.

12 сакавіка 1950 года грамадзяне нашай краіны
будуць выбіраць дэпутатаў у Вярхоўны Совет
Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

**Таварышы выбаршчыкі!
Галасуйце за кандыдатаў
блока камуністаў і беспартыйных!**

Зварот Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай Камуністычнай партыі (большэвікоў)

да ўсіх выбаршчыкаў, рабочых і работніц, сялян і сялянак, да воінаў
Совецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, да совецкай інтэлігенцыі

Таварышы!

12 сакавіка 1950 года працоўныя Совецкага Саюза будуць выбіраць дэпутатаў у Вярхоўны Совет Саюза ССР.

На прадстаячых выбарах, як і на выбарах у 1937 і 1946 гадах, Усесаюзная Камуністычная партыя (большэвікоў) выступае ў адзіным блоку, у цесным саюзе з беспартыйнымі рабочымі, сялянамі, інтэлігенцыяй. Блок камуністаў і беспартыйных паказвае сваю вялікую сілу, ён з'яўляецца натуральнай і жыццёвай справай, выяўленнем несакупальнага маральна-палітычнага адзінства совецкага народа. Адзінадуша галасуючы на мінулых выбарах за кандыдатаў гэтага выбаровага блока, грамадзяне і грамадзянкі Совецкага Саюза галасавалі за палітыку большэвіцкай партыі, за далейшае ўмацаванне магутнасці нашай сацыялістычнай дзяржавы.

Як і ў мінулыя выбарчыя кампаніі, партыя ідзе на выбары разам з прафесійна-навуковымі саюзамі, з камсамодам і іншымі арганізацыямі і таварыствамі працоўных. Кандыдаты ў дэпутаты будуць агульнікамі як для камуністаў, так і для беспартыйных.

Камуністычная партыя заклікае выбаршчыкаў галасаваць на прадстаячых выбарах у Вярхоўны Совет Саюза ССР за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. Партыя разлічвае, што ўсе выбаршчыкі зноў, як адзін чалавек, адзінадуша выбяруць у Вярхоўны Совет Саюза ССР кандыдатаў, якіх вылучае камуністычная партыя сумесна з беспартыйнымі, зноў акажуць вялікі давер партыі Леніна—Сталіна.

Камуністычная партыя разлічвае і спадзяецца на гэты давер, на падтрымку выбаршчыкаў таму, што савецкія людзі на шматгадовым вопыце пераканалі ў правільнасці палітыкі партыі, якая аднаўдае кроўным інтарэсам народа. Уся дзейнасць партыі з'яўляецца беззаветным служэннем народу, і няма ў яе інтарэсаў вышэй, чым інтарэсы народа.

Партыя большэвікоў прывяла народы нашай краіны да сусветна-гістарычнай перамогі ў кастрычніку 1917 года, да ўстаўлення савецкай улады, арганізавала разгром інтэрвентаў і ўнутранай контррэвалюцыі. Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна савецкі народ пабудоваў сацыялістычнае грамадства, назулёўшы знішчыць эксплуатацыю чалавека чалавекам, ліквідаваў сацыяльны і нацыянальны прыгнёт, стварыў усе ўмовы для змажання і культурнага жыцця. У выніку вялікіх сацыялістычных пераўтварэнняў Савецкі Саюз ператварыўся ў магутную індустрыяльна-калгасную дзяржаву. У гады Вялікай Айчыннай вайны савецкі народ пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, пад мудрым вадзіцельствам таварыша Сталіна адстаяў вялікі заваяваны сацыялізм ад нямецкіх і японскіх імперыялістаў, выратаваў народы ўсяго свету ад пагрозы фашысцкага заняволення. У пасляваенны перыяд савецкі народ пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі дабіўся новых вялікіх поспехаў.

Савецкі народ з законнай годнасцю глядзіць на вынікі сваёй барацьбы і работы. Савецкія людзі поўны непахіснай упэўненасці ў поспехах далейшага руху нашай краіны ўперад па шляху да камунізму. Цяпер няма дзяржавы больш моцнай, чым Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Савецкі грамадскі і дзяржаўны лад з'яўляецца лепшай формай арганізацыі грамадства, самым жыццездольным ладам у свеце.

Ніколі яшчэ на працягу ўсёй гісторыі наша Радзіма не мела такіх справядлівых і добра наладжаных дзяржаўных граніц. Савецкая Украіна сабрала ў адну сям'ю ўсёў украінскі народ. Уз'яднаны пад сцягам Савецкага Саюза беларускі народ. У адзінай савецкай рэспубліцы аб'яднаўся маўдаўскі народ. Няма больш Усходняй Прусіі, якая служыла шмат стагоддзям плацдармам для нападу на нашу Радзіму. У інтарэсах умацавання абароны ўзмоцнены новыя граніцы каля Ленінграда. Узмацнілася абарона нашых рубяжоў на Далёкім Усходзе.

Гэтых сусветна-гістарычных поспехаў нашай сацыялістычнай дзяржавы савецкі народ дабіўся пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, вялікага правадара працоўных таварыша Сталіна. Партыя Леніна—Сталіна лічыць сваім свяшчэнным абавязкам і далей умацоўваць савецкую сацыялістычную дзяржаву—аплот мірнай працы народаў нашай краіны.

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за тое, каб наша сацыялістычная Радзіма і надалей была магутнай і свабоднай, каб наша савецкая дзяржава была моцнай і непераможнай.

Нямецка-фашысцкія захопнікі нанеслі нашай народнай гаспадарцы велізарную шкоду, разбурылі тысячы гарадоў і сёл, падарылі калгасаў і саўгасаў. Любая іншая, нават самая буйная капіталістычная дзяржава, пацярпеўшы такія страты, была-б немінуха адхінута на дзесяці год назад, немінуха ператварылася-б у другарядную дзяржаву.

Гэтага не здарылася з савецкай дзяржавай. Сацыялістычная эканоміка СССР, свабодная ад анархіі вытворчасці, крызісаў, жахаў беспарадоў, галечы мас і іншых язваў і заган капіталізма, улада найвялікшымі перавагамі перад капіталістычнай эканоміяй. Улічваючы магутныя сілы савецкага сацыялістычнага ладу, партыя большэвікоў намяцла высокія тэмпы аднаўлення і развіцця нашай народнай гаспадаркі і далейшага росквіту савецкай культуры ў пасляваенны перыяд.

Вялікі правадэр партыі і народа таварыш Сталін у сваёй гістарычнай прамоўе на сходзе выбаршчыкаў 9 лютага 1946 года вызначыў планы работы камуністычнай партыі на бліжэйшы час: аднавіць пацярпеўшыя раёны краіны, аднавіць даваенны ўзровень прамысловасці і сельскай гаспадаркі і затым перавысіць гэты ўзровень у больш ці менш значных памерах. На больш працяглы перыяд таварыш Сталін намяціў праграму магутнага ўздыму народнай гаспадаркі з тым, каб узняць узровень нашай прамысловасці, напрыклад, утрымаць і параўнаць з даваенным узроўнем, і вызначыў шляхі будаўніцтва камуністычнага грамадства ў нашай краіне.

Па закліку камуністычнай партыі па ўсёй краіне разгарнулася ўсенароднае сацыялістычнае спорніцтва за дзятэрміновае выкананне пяцігадовага плана. З новай сілай правялася творчая ініцыятыва савецкіх людзей, іх беззаветная адданасць сваёй сацыялістычнай Радзіме.

Савецкі народ дабіўся новага магутнага ўздыму ва ўсіх галінах сацыялістычнай гаспадаркі і культуры. Разбурыліся надзеі імперыялістаў на тое, што Савецкі Саюз, які прынёс вялікія ахвяры ў імя перамогі над ворагам чалавецтва—фашызмам, не справіцца з цяжкасцямі пасляваеннага будаўніцтва.

У пасляваенныя гады няўхільна расце і мацнее наша прамысловасць, яе поспехі радуць усіх савецкіх людзей. У той час, як у капіталістычных краінах усё мацней працягваюцца прызнакі нарастаючага эканамічнага крызісу, скарачаецца аб'ём прамысловай вытворчасці, расце беспарадоў, валавая прадукцыя савецкай прамысловасці за прайшоўшы перыяд пасляваеннага пяцігодкі павялічылася штогод на 20 і больш процантаў. Валавая прадукцыя ўсёй прамысловасці СССР у 1949 годзе перавысіла вытворчасць даваеннага 1940 года на 41 процант. К канцу мінулага года выпуск валавай прадукцыі прамысловасці перавысіў узровень, устаноўлены пяцігадовым планам на 1950 год. Дасягнуты даваенны ўзровень прамысловай вытворчасці ў раёнах, якія падваргаліся варажой акупацыі. Хутка развіваецца ў нашай краіне чыгуначны, водны, аўтамабільны і паветраны транспарт.

На нашых прадпрыемствах укараецца новая перадавая тэхніка, у шырокіх памерах ажыццяўляецца механізацыя працамі і цяжкіх работ, аўтаматызацыя працаў вытворчасці. Усё гэта значна аблягчае працу савецкага чалавека, павышае яе прадукцыйнасць, забяспечвае павелічэнне выпуску прадукцыі, палепшанне яе якасці і зніжэнне сабекошту.

Гэтых выдатных поспехаў у барацьбе за аднаўленне і далейшае развіццё сацыялістычнай прамысловасці савецкі народ дабіўся пад мудрым кіраўніцтвам камуністычнай партыі, пад геніяльным вадзіцельствам нашага вялікага правадэра і настаўніка таварыша Сталіна.

Камуністычная партыя разам з усімі працоўнымі і надалей будзе змагацца за няўхільны ўздым сацыялістычнай прамысловасці і транспарту СССР.

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за новы росквіт сацыялістычнай прамысловасці, за тое, каб наша сацыялістычная гаспадарка няўхільна ішла наперад зноў больш высокімі тэмпамі.

Сацыялістычная сельская гаспадарка нашай краіны ва ўмовах пасляваеннага развіцця зноў паказала сваю вялікую жыццёвую сілу. У выніку велізарнай дапамогі савецкага ўрада і дзякуючы самаадданай працы калгаснага сялянства наша сельская гаспадарка паспяхова пераадолела вынікі вайны і няўхільна ідзе ўгору. Валавая прадукцыя сацыялістычнай сельскай гаспадаркі ў цэлым перавысіла ў мінулым 1949 годзе ўзровень даваеннага 1940 года. У сельскай гаспадарцы ўжо вырашана збожжавая праблема—валавы ўраджай зернавых культур склаў 7,6 мільярада пудоў, перавысіў узровень даваеннага 1940 года, і амаль дасягнуў узроўню, устаноўленага пяцігадовым планам на 1950 год. Ураджайнасць і валавы зборы баваюны, ільну, сланечніка і бульбы таксама перавысілі даваенны ўзровень. Сур'ёзны поспехі дасягнуты ў аднаўленні і развіцці грамадскай жывёлагадоўлі. У сучасны момант калгасы маюць грамадскай прадукцыйнай жывёлы больш, чым у даваенным 1940 годзе.

Паспяхова ажыццяўляецца вялікі сталінскі план ператварэння прыроды. Калгасы і саўгасы ў 1949 годзе амаль удвая перавыканалі план лесасадак. Савецкае сялянства з вялікім натхненнем змагаецца за выкананне трыхгадовага плана развіцця гра-

мадскай жывёлагадоўлі. З года ў год узрастае тэхнічная ўзброенасць сельскай гаспадаркі. Ужо ў 1949 годзе нашы калгасы, МТС і саўгасы атрымалі трактараў, аўтамабіляў і сельскагаспадарчых машын у тры—чатыры разы больш, чым у даваенным 1940 годзе. Усё шырэй разгортваецца электрыфікацыя савецкай вёскі. Сельскагаспадарчая праца ўсё больш ператварэцца ў нашай краіне ў разнавіднасць індустрыяльнай працы. Знікае былая супрацьлегласць паміж гарадам і вёскай.

Гэтых выдатных поспехаў ва ўздыме сельскай гаспадаркі, у будаўніцтве сацыялістычнага жыцця ў савецкай вёсцы наш народ дамогся пад кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна—Сталіна.

Камуністычная партыя ставіць сваёй задачай забяспечыць далейшае развіццё сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, умацоўваць нашы калгасы, машына-трактарныя станцыі і саўгасы. Неабходна дамагчыся, каб наша земляробства пастаянна давала высокія, устойлівыя ўраджай збожжавых, тэхнічных і іншых сельскагаспадарчых культур, каб яшчэ хутчэй развілася наша грамадская жывёлагадоўля, каб яшчэ больш павялічылася сацыялістычная ўласнасць калгасаў, больш змажання і культурна жылі калгаснікі і калгасніцы.

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за далейшы росквіт калгаснага ладу ў нашай краіне, за стварэнне ў краіне багата сельскагаспадарчых прадуктаў для насельніцтва і сыравіны для прамысловасці, за новыя поспехі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі.

На аснове пастаяннага росту народнай гаспадаркі няўхільна ўзнікаецца дабрабыт працоўных нашай краіны. З кожным днём жыццё становіцца ўсё больш багатым і зможным.

У той час, як у капіталістычных краінах растуць галечы і беспарадоў, катастрофічна зніжаецца жыццёвы ўзровень працоўных, у Савецкім Саюзе матэрыяльны і культурны ўзровень жыцця працоўных няспынна расце. У адрозненне ад капіталізма сацыялізм нямыслім без штодзённых клопатаў дзяржавы пра дабрабыт народа. У гэтым заключаецца важнейшы закон развіцця нашага сацыялістычнага грамадства. Савецкія людзі не ведаюць жахаў беспарадоў і ўсіх звязаных з ім няшчасцяў; колькасць рабочых і служачых у нашай краіне пастаянна павялічваецца.

Нацыянальны прыбытак Совецкага Саюза ў 1949 годзе перавысіў узровень 1940 года на 36 процантаў. Няспынный рост нацыянальнага прыбытку нашай краіны дазваляе значна палепшыць матэрыяльнае становішча рабочых, сялян і інтэлігенцыі. Прыбыткі рабочых і служачых, па разліку на аднаго працуючага, павялічыліся ў 1949 годзе, у супаставімых венах, на 24 процанты ў параўнанні з 1940 годам. Прыбыткі сялян павялічыліся адпаведна больш чым на 30 процантаў.

У 1947 годзе ў Савецкім Саюзе былі праведзены грашовая рэформа і адмена картачнай сістэмы на харчовыя і прамысловыя тавары. Ажыццёленае разам з гэтым зніжэнне рознічных цен на тавары масавага ўжытку дало насельніцтву на працягу года выйгрыш у суме каля 86 мільярадаў рублёў. Другое зніжэнне цен, закончанае да 1 сакавіка 1949 года, дадаткова забяспечыла насельніцтву выйгрыш на працягу года ў суме каля 71 мільярада рублёў. У выніку няўхільна праводзімай палітыкі зніжэння цен павышаецца пакупная здольнасць савецкага рубля, пастаянна расце рэальная зарплата плата рабочых і служачых. Сістэматычна пашыраецца таварыства, павялічваецца выроб прадметаў шырокага ўжытку. Ужо ў 1949 годзе народнае спажыванне па важнейшых таварах перавысіла даваенны ўзровень.

У нашай краіне шырока разгарнулася жыллёвае будаўніцтва. За чатыры гады пасляваеннага пяцігодкі ў гарадах адноўлена і пабудавана ўжо звыш 72 мільянаў квадратных метраў жыллой плошчы; у сельскай мясцовасці збудавана за гэты час больш 2 мільянаў 300 тысяч жылых дамоў, скрозь будуюцца больніцы, магазіны, дзіцячыя і культурныя ўстановы. Савецкае насельніцтва карыстаецца бесплатнай медыцынскай дапамогай. Расце сетка санаторыяў і дамоў адпачынку для працоўных. Вяліка дапамога аказваецца многадзетным маціям, прастарэлым, інвалідам вайны і працы.

Гэтых дасягненняў ва ўздыме свайго матэрыяльнага дабрабыту наш народ дамогся пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, дзякуючы нямомым клопатам аб патрэбах працоўных нашага бацькі і друга вялікага Сталіна.

Камуністычная партыя і надалей будзе змагацца за павышэнне матэрыяльнага ўзроўню жыцця савецкага народа. Яна будзе дамагацца далейшага росту нацыянальнага прыбытку СССР, павышэння рэальнай заробковай платы рабочых і служачых, далейшага зніжэння цен на тавары масавага ўжытку на аснове павышэння прадукцыйнасці працы і зніжэння сабекошту прадукцыі. Партыя ставіць пе-

рад сабой задачу і далей пашыраць жыллёвае будаўніцтва, штодзённа клапаціцца аб дабраўпарадкаванні гарадоў і сёл, палепшанні работы школ і больніц, дзіцячых, комунальна-бытавых і культурных устаноў.

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за далейшы ўздым матэрыяльнага дабрабыту нашага народа, за яшчэ больш шчаслівае, зможнае і культурнае жыццё савецкіх людзей.

Камуністычная партыя ў пасляваенны перыяд паставіла сваёй мэтай аднавіць школы і іншыя культурныя ўстановы, разбураныя фашысцкімі варадарамі, дабіцца далейшага росквіту культуры ў СССР. Перад савецкай навукай таварышам Сталіным была паставлена задача—дагнаць і пераўзыйсці ў бліжэйшы час дасягненні навукі за межамі нашай краіны.

За чатыры гады, якія прайшлі з часу апошніх выбараў, у нашай краіне адноўлены і пабудаваны тысячы новых школ, бібліятэк, клубаў, тэатраў, кіно. У пачатковых, сямігадовых і сярэдніх школах, у тэхнікумах і іншых спецыяльных навучальных установах навуцаецца звыш 36 мільянаў чалавек. Ажыццяўляецца ўсеагульнае абавязковае сямігадовае навучанне. У вышэйшых навучальных установах краіны вучыцца 1.128 тысяч чалавек, што перавышае на 316 тысяч чалавек даваенную колькасць студэнтаў. Савецкая навука, якая служыць інтарэсам народа, дамаглася сур'ёзных поспехаў. Савецкія вучоныя авалодалі сакрэтам атрымання атамнай энергіі. Наватары савецкай навукі, акрамя таго ўвагай і клопатамі партыі і ўрада, дапамагаюць развіццю сацыялістычнай прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

Ва ўсіх савецкіх рэспубліках паспяхова развіваецца літаратура і мастацтва, нацыянальныя формы, сацыялістычныя па зместу. Створаны высокадзейныя і патрыятычныя творы літаратуры і мастацтва, якія служаць інтарэсам народа, адлюстроўваюць яго творчыя намаганні, яго гераізм і самаадданасць у барацьбе за пабудову камунізму.

Гэтых поспехаў савецкі народ дамогся пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі. У бліжэйшыя гады камуністычная партыя мае намер дамагчыся яшчэ большых поспехаў савецкай культуры. Партыя будзе змагацца за новыя дасягненні савецкай навукі, за няўхільны тэхнічны прагрэс у прамысловасці, транспарце, сельскай гаспадарцы.

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за далейшы ўздым народнай асветы ў нашай краіне, за няўхільны рост культурна-тэхнічнага ўзроўню працоўных, за новы росквіт савецкай навукі і культуры.

У нашай многанациональнай сацыялістычнай дзяржаве ўсе народы ідуць па аднаму агульнаму сацыялістычнаму шляху развіцця. Вялікая дружба народаў, іх брацкае супрацоўніцтва і ўзаемадапамога, якія развіваюцца ў СССР пад сцягам сацыялістычнага інтэрнацыяналізма, з'яўляюцца адным з важнейшых дасягненняў савецкай дзяржавы. У брацкай сям'і савецкіх народаў раней прыгнечаныя нацы дамагліся небывалага палітычнага, гаспадарчага і культурнага росквіту. Натхняемая таварышам Сталіным дружба народаў СССР з'яўляецца адной з крыніц магутнасці нашай сацыялістычнай Радзімы.

У перыяд Вялікай Айчыннай вайны дружба народаў нашай краіны яшчэ больш умацавала і загартавалася. Вайна з новай сілай паказала ўсёму свету, што нацыянальнае пытанне і праблема супрацоўніцтва нацыяў вырашаны ў СССР лепш, чым ва ўсякай іншай многанациональнай дзяржаве.

Дружба і ўзаемадапамога сацыялістычных нацыяў у СССР мацнеюць і развіваюцца. Адным з праяўленняў дружбы народаў з'явілася брацкая дапамога ўсіх народаў нашай краіны рэспублікам, якія пацярпелі ад варажой акупацыі. У пасляваеннай сталінскай палітыцы спалучаюцца інтарэсы далейшага ўмацавання магутнасці ўсёй нашай Радзімы ў цэлым з інтарэсамі кожнай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі ў паасобку.

Вялікі поспехі ва ўмацаванні непарушнай дружбы народаў СССР дасягнуты пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі.

Камуністычная партыя і надалей будзе ўмацоўваць сталінскую дружбу народаў СССР—залог непераможнасці нашай Радзімы, аплот незалежнасці і далейшага росквіту народаў Савецкага Саюза. Пакуль дружба народаў у нас існуе і мацнее, народы нашай краіны будуць свабодны і непераможны. Ніякі ворагі нам не страшны, пакуль гэта дружба жыве і вяртаецца.

Зварот Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

да ўсіх выбаршчыкаў, рабочых і работніц, сялян і сялянак, да воінаў Совецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, да совецкай інтэлігенцыі

(Працяг).

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за тое, каб народы Совецкага Саюза і надалей былі свабоднымі, раўнапраўнымі, каб і далей расла і мацнела непарушная дружба народаў СССР.

У той час, як у капіталістычных краінах усё больш абстраюцца класавыя супярэчнасці, ідзе далейшае наступленне буржуазіі на жыццёвыя інтарэсы і правы працоўных, у нас, ва ўмовах сацыялістычнага ладу, ва ўмовах паступовага пераходу ад сацыялізму да камунізму, мацне маральна-палітычнае адзінства народа, усё больш квітне сацыялістычная дэмакратыя, расце палітычная актыўнасць працоўных. Высокародная ідэя савецкага патрыятызма аб'ядноўвае рабочых, сялян і інтэлігенцыю ў моцна згуртаваную магутную будучую будучую камуністычную армію. Кіруючы будучым камуністычнага грамадства, партыя большэвікоў нястомна ўзімае камуністычную свядомасць мас.

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за тое, каб раслі і мацнелі маральна-палітычнае адзінства савецкага народа, наша сацыялістычная дэмакратыя, каб савецкі народ і надалей быў адзіным і згуртаваным.

Савецкі Саюз настойліва імкнецца да міру з усімі дзяржавамі, нястомна змагаецца за мір, супраць падпальшчыкаў вайны. Мудрая ленынска-сталінская знешняя палітыка, паслядоўна і рашуча барацьба СССР за мір і супрацоўніцтва паміж народамі забяспечылі нашай краіне сімпатыі і падтрымку соцень мільянаў людзей ва ўсіх краінах. Савецкі Саюз пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна з'яўляецца авангардам працоўных усіх краін у іх барацьбе за трывалы мір, дэмакратыю і сацыялізм.

Натхняемы вялікім прыкладам Савецкага Саюза, на шлях сацыялізму трывала ўступілі Польшча, Чэхаславакія, Венгрыя, Румынія, Балгарыя, Албанія, Мангольская Народная Рэспубліка. Магутным фактарам умацавання фронту міру і дэмакратыі з'яўляецца перамога многімільённага кітайскага народа, які выгнаў са сваёй краіны імперыялістычных драпежнікаў і стварыў дзяржаву народнай дэмакратыі — Кітайскую народную рэспубліку. Буйнейшай перамогай справы міру ў Еўропе з'яўляецца ўтварэнне Германскай дэмакратычнай рэспублікі.

Комуністычная партыя будзе і надалей нястомна весці барацьбу за міжнароднае супрацоўніцтва, за мір ва ўсім свеце. Яна будзе змагацца за ўмацаванне брацкіх сувязей з краінамі народнай дэмакратыі. Задача цяпер заключаецца ў тым, каб, аб'яднаўшыся на адзінства ўсіх сіл, якія стаяць за мір, сарваць планы імперыялістычных агрэсараў, зрабіць ваіну немагчымай. Савецкі народ глыбока пераконаны, што ў мірным спаробніцтве двух сістэм забяспечана перамога сацыялізму над капіталізмам. Разам з тым, савецкія людзі ўпэўнены, што калі імперыялісты развяжучаю новую ваіну супраць нашай міралюбівай краіны, то Савецкі Саюз, падтрыманы свабодалюбівымі народамі ўсяго свету, ушчэнт разгроміць любога агрэсара.

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за мудрую сталінскую знешнюю палітыку СССР, за трывалы мір паміж народамі, за тое, каб шырыўся і мацнелі міжнародны фронт міру, дэмакратыі і сацыялізму.

Мірную стваральную працу савецкага народа і яго бяспеку надзейна абараняе наша слаўная Савецкая Армія, што вышла з вайны, як першакласная армія нашага часу, якая мае дасканалыя ўзбраенне, вопытнейшыя камандныя часткі, высокія маральна-баявыя якасці. У пасляваенныя гады камандны і радавы састаў Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флота няспынна ўдасканальвае сваю баявую і палітычную падрыхтоўку, авалодвае высокай ваеннай тэхнікай, якую дае Узброеным Сілам сацыялістычная прамысловасць. Узброеныя Сілы СССР з'яўляюцца гразой для ўсякага роду агрэсараў і пратэндэнтаў на сусветнае панаванне. Савецкі народ можа пакласці на сваю слаўную армію.

Поспехі савецкіх Узброеных Сіл забяспечыла камуністычная партыя. Кіруючыся ўказаннямі Леніна і Сталіна, што да таго часу, пакуль існуе капіталістычны свет, будзе існаваць і пагроза імперыялістычнага нападу на СССР, камуністычная партыя ставіць сваёй задачай неўхільна ўмацоўваць Узброеныя Сілы СССР.

Усе на выбары!

Няхай жыве наша вялікая Савецкая Радзіма — Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік!

Няхай жыве магутны савецкі народ!

Няхай жыве блок камуністаў і беспартыйных на прадстаячых выбарах у Вярхоўны Совет СССР!

Няхай жыве вялікая партыя большэвікоў, партыя Леніна—Сталіна, загартаваны ў баях авангард савецкага народа, натхніцель і арганізатар усіх нашых перамог!

Няхай жыве вялікі правядыр і настаўнік камуністычнай партыі і савецкага народа, наш родны таварыш Сталін!

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

Галасуючы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных, выбаршчыкі будуць галасаваць за тое, каб граніцы Савецкага Саюза і надалей былі непрыступны для любога ворага, каб мацнелі Узброеныя Сілы Савецкага Саюза, якія пільна ахоўваюць заваяваны мір і стваральную працу савецкага народа, інтарэсы нашай сацыялістычнай Радзімы.

Усесаюзнае Комуністычнае партыя (большэвікоў), з'яўляючыся кіруючай сілай савецкага народа, паспяхова накіроўвае рух нашай сацыялістычнай Радзімы да камунізму, падпарадкоўвае гэтай вялікай мэце ўсё наша гаспадарчае і культурнае будаўніцтва. Партыя Леніна—Сталіна натхняе і арганізуе далейшае магутнае развіццё ўсіх галін гаспадаркі, культуры, навукі і мастацтва.

На ўсіх этапах барацьбы за свабоду і шчасце народа, за незалежнасць і працітанне нашай Радзімы, за пабудову камуністычнага грамадства ў нашай краіне партыя большэвікоў дабівалася поспехаў таму, што абаліралася на творчую актыўнасць мільянаў савецкіх людзей, нястомна ўмацоўвала сувязі з масамі, пастаянна прыслухоўвалася да голасу мас.

Паспяховае выкананне гістарычных задач, якія стаяць перад нашай краінай, непарушна звязана з разгортваннем большэвіцкай крытыкі і самакрытыкі, як адной з асноўных умоў нашага развіцця. Партыя дамагаецца таго, каб усе партыйныя і беспартыйныя таварышы смела ўскрывалі недахопы ў нашай рабоце і намячалі шляхі іх ліквідацыі. Партыя ставіць сваёй задачай падтрымліваць і развіваць здаровую крытыку работы савецкіх і гаспадарчых арганізацый, прымаць усе меры па ліквідацыі ўскрытых недахопаў. Гэта патрэбна для таго, каб уся наша работа, усё наша камуністычнае будаўніцтва паліпшалася з дня ў дзень і ішло ад поспехаў да поспехаў.

Комуністычная партыя сваім беззаветным служэннем Радзіме заваявала давер і любоў савецкага народа, партыя высока цэнціць гэты давер, даражыць ім. Комуністычная партыя і надалей разлічвае на давер савецкага народа.

Уся дзейнасць камуністычнай партыі паказвае, што яна сапраўды здольна пастаяць за інтарэсы народа. Працоўныя ўсяго свету вучацца на прыкладзе партыі Леніна—Сталіна, як трэба змагацца супраць прыгнёту і насілля, за свабоду, за сацыялізм. Народы нашай краіны, упэўнены ў сваёй сіле ўрачыстасці справядлівай справы, згуртаваныя вакол свайго баявога авангарда — большэвіцкай партыі, беззаветна адданыя справе Леніна — Сталіна, пад мудрым і выпрабаваным кіраўніцтвам вялікага правядыра працоўных таварыша Сталіна, указваюць шлях да светлага будучага для працоўных усіх краін.

Комуністычная партыя пад кіраўніцтвам свайго вялікага правядыра, геніяльнага прадаўжальніка неўміручай справы Леніна таварыша Сталіна ўпэўнена і цвёрда вядзе савецкі народ да камунізму.

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) заклікае ўсіх выбаршчыкаў, рабочых і работніц, сялян і сялянак, воінаў Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, савецкую інтэлігенцыю на прадстаячых выбарах у Вярхоўны Совет Саюза СССР яшчэ шчыльней згуртавацца вакол камуністычнай партыі, вакол правядыра і настаўніка народаў Савецкага Саюза таварыша Сталіна для барацьбы за далейшы росквіт нашай Радзімы, за перамогу камунізму ў нашай краіне.

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) заклікае ўсіх камуністаў галасаваць за беспартыйных кандыдатаў у дэпутаты з такім-жа адзінадушам, як і за кандыдатаў камуністаў. Комуністычная партыя разлічвае, што беспартыйныя выбаршчыкі будуць галасаваць за камуністаў — кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Савета з такім-жа адзінадушам, як і за кандыдатаў беспартыйных.

Таварышы выбаршчыкі! Галасуйце за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных!

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) заклікае ўсіх выбаршчыкаў 12 сакавіка 1950 года з'явіцца ўсім, як адзін, да выбарчых урнаў. Не павінна быць ніводнага выбаршчыка, які не выкарыстае свайго пачаснага права выбіраць дэпутатаў у Вярхоўны Совет Саюза СССР.

Дзень 12 сакавіка 1950 года няхай стане днём усенароднага свята працоўных Савецкага Саюза, дэманстрацыяй іх адзінства і згуртаванасці вакол партыі Леніна—Сталіна.

АДКРЫТЫ ЛІСТ акруговым выбарчым камісіям

Мы, якія падпісаліся ніжэй, кожны ў паасобку атрымалі тэлеграмы ад розных заводаў, калгасаў і прадвыбарчых нарад выбаршчыкаў розных абласцей і акруг аб вылучэнні нас у якасці кандыдатаў у дэпутаты ў Вярхоўны Совет СССР па цэламу раду выбарчых акруг.

Мы прыносім сваю глыбокую ўдзячнасць за давер усім таварышам — выбаршчыкам, якія выставілі нашы кандыдатуры.

Лічым, аднак, неабходным заявіць, што паколькі па закону кожны з нас можа балатыравацца толькі ў адной з выбарчых акруг, то мы, як камуністы і члены ЦК ВКП(б), звярнуліся ў ЦК ВКП(б) за ўказаннямі. ЦК ВКП(б) даў нам указанне зняць свае кандыдатуры з іншых акруг і балатыравацца ў наступных выбарчых акругах:

АНДРЭЭУ А. А. — у Совет Саюза, Ашхабадская выбарчая акруга, Туркменская ССР.

БЕРЫЯ Л. П. — у Совет Саюза, Тбіліская—Сталінская выбарчая акруга, Грузинская ССР.

БУДЗЕННЫ С. М. — у Совет Саюза, Шапатоўская выбарчая акруга, Украинская ССР.

БУЛГАНІН Н. А. — у Совет Нацыянальнасцей, Маскоўская гарадская выбарчая акруга, г. Масква.

ВАРАШЫЛАУ К. Е. — у Совет Саюза, Мінская гарадская выбарчая акруга, Беларуская ССР.

КАГАНОВІЧ Л. М. — у Совет Саюза, Ташкенцкая—Ленінская выбарчая акруга, Узбекская ССР.

КАСЫГІН А. Н. — у Совет Нацыянальнасцей, Іванаўская выбарчая акруга.

МАЛЯНКОУ Г. М. — у Совет Саюза, Ленінградская выбарчая акруга, г. Масква.

МІКАЯН А. І. — у Совет Нацыянальнасцей, Ерванская — Сталінская выбарчая акруга, Армянская ССР.

МІХАЙЛАУ Н. А. — у Совет Нацыянальнасцей, Стаўропольская выбарчая акруга.

МОЛАТАУ В. М. — у Совет Саюза, Молатаўская выбарчая акруга, г. Масква.

ПАНАМАРЭНКА П. К. — у Совет Саюза, Мінская сельская выбарчая акруга, Беларуская ССР.

СТАЛІН І. В. — у Совет Саюза, Сталінская выбарчая акруга, г. Масква.

СУСЛАУ М. А. — у Совет Саюза, Саратаўская—Ленінская выбарчая акруга, г. Саратаў.

ХРУШЧОУ Н. С. — у Совет Саюза, Калінінская выбарчая акруга, г. Масква.

ШВЕРНІК Н. М. — у Совет Нацыянальнасцей, Свардлоўская выбарчая акруга.

ШКІРАТАУ М. Ф. — у Совет Нацыянальнасцей, Тульская-Рязанская выбарчая акруга.

Мы прынялі да выканання гэтыя ўказанні ЦК ВКП(б).

Просім адпаведныя выбарчыя камісіі прыняць да ведама гэтую заяву і разглядаць яе як дакумент пры рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты.

АНДРЭЭУ А. А.
БЕРЫЯ Л. П.
БУДЗЕННЫ С. М.
БУЛГАНІН Н. А.
ВАРАШЫЛАУ К. Е.
КАГАНОВІЧ Л. М.
КАСЫГІН А. Н.
МАЛЯНКОУ Г. М.

МІКАЯН А. І.
МІХАЙЛАУ Н. А.
МОЛАТАУ В. М.
ПАНАМАРЭНКА П. К.
СТАЛІН І. В.
СУСЛАУ М. А.
ХРУШЧОУ Н. С.
ШВЕРНІК Н. М.
ШКІРАТАУ М. Ф.

17 лютага 1950 г.

Д а в е р

Па-яваному

Сонцу ў той дзень узыйсці,

Але мы яго ўсход апырэдзім.

Мару першым на выбарчы ўчастак прыйсці,

Мараць гэтак сябры і суседзі.

Бюлетэнь мне дадуць. І возьму я рукою,

Той, што зброю ўзімаў для прысягі,

Кіеў цапніны трывалыя ў мур і якой

Дрэўна нёс я паходнага сцягу.

Маю права на радасць, на шчасце ў

жыцці,

На імкненні, на новай справы.

У чужоўны палец камунізму ўвайсці—

Маю я грамадзянскае права.

Уручы з бюлетэнем надзеі свайму

Пасланцу у Совет наш Вярхоўны.

Хай давер мой нелегальна зусёды яму.

Бо давер — з абавязкам народні.

Калі-ж снажа табе, дэпутат.

Правядыр.

Што бы працой тваёй задаволен.

І пацісне далонь, — гэты поцісн тваў

Я на ўласнай адчую далоні.

Аляксей ПЫСІН.

Савецка-Кітайскае намяніне аб падпісанні Дагавору і Пагадненняў паміж Савецкім Саюзам і Кітайскай Народнай Рэспублікай

У цэнтральным друку 15 лютага апублікавана Савецка-Кітайскае камяніне аб падпісанні Дагавору і Пагадненняў паміж Савецкім Саюзам і Кітайскай Народнай Рэспублікай.

На працягу апошняга часу ў Маскве вяліся перагаворы паміж Старшынёй Савета Міністраў СССР І. В. Сталіным і Міністрам Замежных Спраў СССР А. Я. Вышыньскім, з аднаго боку, і Старшынёй Цэнтральнага Народнага Урада Кітайскай Народнай Рэспублікі лавам Мао Цзэ-дунам і Прэм'ерам Дзяржаўнага Адміністрацыйнага Савета і Міністрам Замежных Спраў панам Чжоу Эн-лаем, з другога. У часе перагавораў былі разгледжаны важныя палітычныя і эканамічныя пытанні адносін паміж Савецкім Саюзам і Кітайскай Народнай Рэспублікай.

Перагаворы закончыліся падпісаннем у Крэмі 14 лютага: 1. Дагавору аб дружбе, саюзе і ўзаемнай дапамозе паміж Савецкім Саюзам і Кітайскай Народнай Рэспублікай; 2. Пагаднення аб Кітайскай Чанчуньскай чыгуначцы, Порт-Артура і Дальнім і 3. Пагаднення аб прадстаўленні Урадам Савецкага Саюза Ураду Кітайскай Народнай Рэспублікі даўгатэрміновага эканамічнага кредыту для аплаты паставак прамысловых і чыгуначнага абсталявання з СССР.

Чжоу Эн-лай і А. Я. Вышыньскі абмяніліся нотамі аб тым, што заключаныя 14 жніўня 1945 года паміж Кітаем і Савецкім Саюзам Дагавор і Пагадненне страцілі сілу; што абодва ўрады канстатуюць поўную забяспечанасць незалежнага становішча Мангольскай Народнай Рэспублікі; што Савецкі Урад рашыў перадаць бесплатна Ураду Кітайскай Народнай Рэспублікі маёмасць, набытую савецкімі гаспадарчымі арганізацыямі ў японскіх уласніках у Маньчжуры, а таксама ўсе будынкі былога ваянскага гарадка ў Пекіне.

У Дагаворы аб дружбе, саюзе і ўзаемнай дапамозе абодва бакі абавязваюцца прымаць усе неабходныя меры ў матэрыяльнай падтрымцы аграрнага і

парушэння міру з боку Японіі або любой іншай дзяржавы, якая прама або ўскосна аб'ядналася з Японіяй у актах агрэсіі. У выніку, калі адзін з Дагаварваючыхся Бакоў падвергнецца нападу з боку Японіі або саюзных я ёй дзяржаў, то другі Бок неадкладна аказае ваздушную і іншую дапамогу ўсімі сродкамі, якія ёсць у яго распараджэнні.

Абодва бакі заўважваюць аб сваёй гатоўнасці ў дузу шчырага супрацоўніцтва ў дэмакратычнай і ў сацыялістычнай барацьбе з імперыялізмам і ўсімі міжнароднымі дзеяннямі, якія маюць сваёй мэтай забяспечанне міру і бяспекі ва ўсім свеце.

Абодва бакі абавязваюцца ў парадку ўзаемнай згоды дабівацца заключэння ў магчыма больш кароткі тэрмін сумесна з іншымі саюзнымі ў часе другой сусветнай вайны дзяржавамі Мірнага Дагавору з Японіяй. Абодва бакі абавязваюцца развіваць і ўмацоўваць эканамічныя і культурныя сувязі паміж Савецкім Саюзам і Кітаем, аказваюць адзін другому ўсякую магчымую эканамічную дапамогу.

У Пагадненні аб Кітайскай Чанчуньскай чыгуначцы (КЧЧ), Порт-Артура і Дальнім усталяваецца, што пасля 1945 года на Дальнім Усходзе адбыліся карысныя змены. Імперыялістычная Японія пацярпела паражэнне. Рэакцыйны гамінданаўскі ўрад звернуты, Кітай ператварыўся ў народна-дэмакратычную рэспубліку. У ім стварыўся новы, Народны Урад, які аб'яднаў увесь Кітай. Гэты Урад ажыццявіў палітыку дружбы і супрацоўніцтва з Савецкім Саюзам і даказаў сваю здольнасць адстаць дзяржаўную незалежнасць і тэрытарыяльную цэласнасць Кітая, нацыянальную частку і дастойства кітайскага народа.

«Гэта новая абстаноўка, — гаворыцца ў Пагадненні, — дае магчымаць паловаму падыходу да пытання аб КЧЧ, аб Порт-Артура і аб Дальнім». Абодва бакі агадзіліся, што Савецкі Урад перадае бесплатна Ураду Кітайскай Народнай Рэспублікі ўсе свае правы на сумеснаму кіраванню КЧЧ, з усяй належнай чыгуначнай маёмасцю. Савецкія войскі будуць выва-

дзены з Порт-Артура і збудаванні ў гэтым раёне будуць перадааны Ураду Кітайскай Народнай Рэспублікі.

Перадача КЧЧ і збудаванняў у раёне Порт-Артура будзе праведзена пасля заключэння Мірнага Дагавору з Японіяй, аднак не пазней канца 1952 года. Кітай павінен пакрыць Савецкаму Саюзу затраты па аднаўленню і ўзвядзенню збудаванняў, зробленыя СССР з 1945 года.

Пытанне аб парце Дальнім павінна быць падвергнута разгляду пасля заключэння Мірнага Дагавору з Японіяй. Уся маёмасць у Дальнім, якая знаходзіцца ў часовым веданні або ў арэнды ў Савецкага Боку, павінна быць прынята Урадам Кітайскай Народнай Рэспублікі на працягу 1950 года.

У Пагадненні аб крэдыце прадугледжваецца прадстаўленне Урадам СССР кредыту Кітайскай Народнай Рэспубліцы ў суме 300 млн. амерыканскіх далараў для аплаты абсталявання і матэрыялаў, якія Савецкі Саюз агадзіўся паставіць Кітаю. Крэдыт прадстаўляецца на працягу пяці год, пачынаючы з 1 студзеня 1950 года на льготных умовах з 1 процанта галавых.

СССР будзе паставіць Кітаю абсталяванне і матэрыялы, у тым ліку абсталяванне для электрастанцый, металургічных і машынабудавальных заводаў, для шахт, чыгуначнага і іншага транспарту, райкі і іншыя матэрыялы для аднаўлення і развіцця народнай гаспадаркі Кітая.

Кітай будзе пагашаць крэдыт, а таксама проценты па ім паставімай сумарна, чаю, золатам, амерыканскімі даларамі. Пэны будуць вызначаны на аснове павялічанага рынкі.

Крэдыт пагашаецца на працягу дзесяці год роўнымі штогадовымі долямі. Першы папашэ праводзіцца не пазней 31 снежня 1954 года.

Пры падпісанні Дагавору і Пагадненняў А. Я. Вышыньскі і Чжоу Эн-лай абмяніліся прамовамі.

(1400)

Вялікі СТАЛІН — першы ўсенародны кандыдат!

Наша чэсць, наша гордасць

Дзень, у які наша неабдымная Радзіма першым вымаўляе імя Сталіна, усенароднага кандыдата і абранніка, ператвараецца ў найўрачышчае свята.

Высокае імя правядыра — гэта неацэннае спад перамогі, нашых пудоўных здзяйсненняў, адкрытых шляхі і магчымасці да сённяшняга пераходу ў камунізм.

Многія галы гартуе і выхоўвае таварыш Сталін рады нашай большэвіцкай партыі, забеспечыўшай рэальнае ажыццяўленне лепшых захаветаў і сталінскіх прадаччаньняў.

Многія галы куд таварыш Сталін перарыўную дружбу савецкіх народаў, адну з падстаў непераможнасьці сацыялістычнай дзяржавы, вялікі ўзор братняй дапамогі і сужыцця для народаў усяго свету.

Многія галы таварыш Сталін стаіць на чале наступовага правядзеньня большэвіцкай нацыянальнай палітыкі, на падставе якой шырша развілася імагінатна нацыянальнасьці нашай вялікай Радзімы.

Беларускі народ у магутным партыі адзінадушнасці, на ўсім зарученым прасторы свае зямлі, з захаду на ўсход і з поўдня на поўнач, называе сягоння дарагое імя і, поўным любві і аданасці, зварочываецца да нашага бацькі і настаўніка: Дарагі Іосіф Вісарыявіч!

Дастойнейшы між дастойных, мудраейшы сярод мудрых, найвялікшы сярод вялікіх,

прымі наша народнае дзяржэ, будзь нашым першым кандыдатам у самы дэмакратычны ў свеце народны савецкі парламент.

Мы абавязаны табе сваёй дзяржаўнасцю, твая прэрая воля адстаяла нашу рэспубліку ад замаху шматлікіх ворагаў, твай штодзённым бацькоўскі клопат паставіў нашу краіну ў рады перадавых савецкіх рэспублік, твае любовныя адносіны да нашага гаспадарчага жыцця, да нашай мовы і культуры дазволілі нам дасягнуць буйнейшых творчых поспехаў.

Вялікая радасць нам бацьчыць цябе заўжды пры стэрне дзяржавы, краіны пераможнага сацыялізма, краіны першых руней камунізма.

Твой геніяльны розум вызначае далёка наперад усе шляхі ў заўтрашні дзень — мы шчаслівы іспі на іх.

Твая непахісная воля цвёрда накіроўвае народы на ажыццяўленне ўсё новых задач і грандыёзных планаў — мы шчаслівы быць выканаўцамі іх.

Бацька народа і сын народа, правядыр народа і слуга народа, ты яскрава бачыш усе нашы імкненні, ты лепш за ўсіх ведаеш наша жыццё.

Ты — наша чэсць, наша гордасць, ты — наш першы кандыдат!

Якуб КОЛАС.

ЛЕПШАМУ ДРУГУ
БЕЛАРУСКАГА НАРОДА
ВЯЛІКАМУ СТАЛІНУ
СЛАВА!

Плакаты, выпушчаны Дзяржаўным выдавецтвам Беларусі да выбараў у Вярхоўны Совет СССР.

Анатоль АСТРЭЙКА

Народны кандыдат

У новым клубе Трыянаград
Народ — не злічыць.
Прамова шчыра пр уладу
Савецкую гучыць.

Змяняюцца штораз прамоўцы,
Мужчыны і жанкі;
Мантаннікі, мелатойбыцы,
Жыцця будаўнікі.

Красуе ў словах іх плуцых
Імя правядыра,
Гудзе шум воплескаў грывучых
І коціцца «ура».

Палаць лютры прамініста,
Шуміць прыбром схода,
І глянуў Сталін урачыста
З партрэта на народ.

Нібы зазяла сонца ў залі,
Прыбранай у сідзі;
— Ты наша шчасце, родны Сталін,
Ты самы дарагі.

Ты самы бліж, самы лепшы
І бацька наш і брат,
З усіх людзей ты самы першы
Народны кандыдат.

Тваёно ласкаю сагрэты,
У вялікі гаты час
Тваё імя народы свету
Промовяць многа раз.

Далі з маленства мы прысягу
Быць вернымі заўжды
Радзіме, ланіскаму сідгу,
Табе, наш правядыр.

І клятва верны мы заўбды
І сэрцам і душой,
Да камунізма ўся народы
Імкнуцца за жэбой.

І за цябе мы ў дзень вясенні —
У наш святочны дзень —
Свае апусцім бюлетэні
На шчасце для людзей.

Шчасце беларускага народа

Беларускі народ разам з усімі народамі Савецкага Саюза вылучыў сваім першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР найвялікшага ў свеце чалавека — таварыша Сталіна. Як і ў часе мінулых выбараў, прапоўны Беларусі з вялікай радасцю і патхненнем прагаласуюць за свайго правядыра, друга і настаўніка.

Вялікі Сталін — арганізатар усіх нашых перамог, патхніцель усіх нашых дасягненняў. З імем Сталіна ў сэрцах беларускі народ правіў пуды гераізма і авялі ў барацьбе з нямецка-фашысцкімі захопнікамі. За пасляважныя галы немалых поспехаў дасягнула наша рэспубліка ў галіне прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі, культуры. Перадавы прадпрыемствы рэспублікі набліжаюцца да выканання пасляважнай сталінскай пяцігодкі, машы жаласны і соўтасы пераўзыхілі даваенны ўзровень па абору ўраджай зернавых і тэхнічных культур. З кожным днём мяжжю сваё аблічча нашы вёскі, гарады, выра-

стаюць новыя карпусы жылых дамоў, новыя фабрыкі і заводы.

І ўсё гэта дасягнута дзякуючы штогадзіннай увазе і клопатам Іосіфа Вісарыявіча Сталіна аб беларускім народе. Няма ў нас ніводнай вялікай справы, мів дълга буднага дасягнення, дзе-б не ачувалася накіроўваючая воля правядыра, дзе-б не ачувалася бацькоўскія клопаты дарагога і адбімага ўсім нам Іосіфа Вісарыявіча.

Вялікае шчасце беларускага народа, што ў яго, як і ва ўсіх братніх народах, ёсць такі выдатны правядыр і настаўнік, ёсць такі шчыры і надзейны друг. І таму няма ў нас большага гонару і большага шчасця, як аддаць у час выбараў свае галасы за першага кандыдата, — за таварыша Сталіна.

Пад кіраўніцтвам дарагога правядыра мы смела і ўпэўнена поў зем наперад, да ачыжных выршынь камунізма.

І. А. БЕЛЬСкі,
Старшыня Вярхоўнага Савета
Беларускай ССР.

Усенароднаму кандыдату — слава!

Выдатны і велічны шлях, па якому ідзе народ нашай пудоўнай Айчыны пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў, гераічнай партыі Леніна — Сталіна!

Кудоўна квітнее савецкая сацыялістычная культура! Новымі выдатнымі адкрыццямі і вынаходніцтвамі радуець нашу Радзіму савецкія вучоныя, дзельцы перадавой савецкай навукі. Новы значны ўклад у скарбіну духоўнай культуры Савецкай дзяржавы зрабілі майстры мастацтва — артысты і пісьменнікі, мастакі і кампазітары, работнікі кінематографіі і архітэктары.

Савецкія людзі спіялай і гераічнай працай сваёй усаўляюць Радзіму і памнажыць яе сілы, будуць прыгожы будынак камунізма па заветнаму неўміручага Леніна, па планах геніяльнага вадчара таварыша Сталіна.

Дзякуючы ланіска-сталінскай нацыянальнай палітыцы, беларускі народ атрымаў магчымасць развіваць і будаваць сваю сацыялістычную культуру. Упершыню ў сваёй гісторыі беларускі народ мае театр оперы і балета.

Беларускі народ мае магчымасць на сваёй спэце глядзець і слухаць творы геніяльных майстроў вялікага рускага мастацтва, глядзець і слухаць лепшых прадстаўнікоў савецкага мастацтва, сустракаць на сваёй спэце калектывы савецкіх тэатраў, якія маюць сусветнае значэнне.

Беларускі народ ганарыцца майстрамі беларускага савецкага мастацтва, якія сталі вядомымі за межамі рэспублікі.

Савецкія людзі ў сваёй песнях усаўляюць таго, хто зрабіў рэальнымі свае смелыя планы народа-стваральніка, хто выхавал у народзе пачуцці ўпэўненасці ў заўтрашнім дні, хто даў магчымасць смела і бадрэра глядзець у заўтрашні дзень.

Вось чаму мы з тавай радасцю і гордасцю, вылучаючы таварыша Сталіна сваім першым усенародным кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета Саюза ССР, ад смага чыстага сэрца разам з усім народам, з усімі прапоўнымі нашай пудоўнай Радзімы таварышам:

Дзякуй вялікаму Сталіну!
Слава вялікаму Сталіну!

Пад яго геніяльным кіраўніцтвам мы будзем іспі да нашай заветнай мэты — да ўрачыстасці камунізма.

Л. АЛЕКСАНДРОўСКАЯ,
народная артыстка СССР і БССР,
лаўрат Сталінскай прэміі.

Да светлай зры камунізма

Мы ведаем: дзе Сталін — там перамога!
Удзель нашага любімага правядыра і друга ў рабоце Вярхоўнага Савета СССР у якасці дэпутата — верная зарука яшчэ больш хуткага руху нашай Радзімы да светлай зры камуністычнага грамадства.

Ва ўмовах пераходу ад сацыялізма да камунізма ідэйныя, духоўныя багаччэ таксама патрэбны і важныя для народа, які і матэрыяльныя вастоўнасці. Гэта ўскладае на нас, работнікаў мастацтва, асабліва адказныя задачы: патхніць савецкіх людзей на новыя подзвігі, выхоўваць жылатворныя пачуцці гарагата патхняцтва і інтэрнацыяналізма, арганізоўваць масы на барацьбу з рэшткамі мінулага.

Усе гэтыя задачы павінны быць вызвалены, таму што ў СССР ёсць усе ўмовы для росквіту навукі і мастацтва. А ў гэтыя гэтны створаны гераічнай працай савецкага народа, мудрымі ўказаннямі нашай партыі і вясномнымі бацькоўскімі клопатамі таварыша Сталіна — вялікага грамадзяніна Савецкага Саюза, якога ўся наша краіна з пачуццём найглыбейшай любві і ўдзячнасці адзінадушна вылучыла сваім першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР.

М. АЛАДАУ,
кампазітар.

Мой любімы вобраз

Божны мастак, які жадае адвостраваць у сваёй творчасці тую ці іншую з'яву ў нашым савецкім жыцці, абавязкова звязвае готую з'яву з імем вялікага Сталіна. Змены, што адбыліся ў свядомасці і ва ўзаемаадносінах людзей, выдатныя поспехі ў прамысловасці і ў сельскай гаспадарцы, у галіне літаратуры і мастацтва, — усё гэта звязана з імем Сталіна.

Мастак, адвостраваць савецкіх людзей, іх подзвігі, вылучае і ўслаўляе рысы, уласцівыя сталінскай эпохе. Толькі ў гэтым — сакрот сапраўднага вялікага мастацтва.

У сваёй карціне «Кіраўнікі партызанскага руху на прыёме ў таварыша Сталіна» я імкнуся паказаць мудрасць і прастрату вялікага Сталіна. Асноўная думка, якой падпарадкавана кампазіцыя, — гэта непарыўная сувязь мудрага правядыра і друга з народам, з партызанамі, што прыйшлі раска-

заць аб сваёй барацьбе і чкаюць указанняў і дапамогі ад правядыра народаў. З вялікай увагай слухае таварыш Сталін кіраўнікоў партызанскага руху на Беларусі. Многачыны гэст Сталіна, якім ён нібы жадае абняць усіх прысутных, павінен падкрэсліць любві і ўважлівасць правядыра да запатрабаваных патрыётаў, што змагавца ў тыле ворага.

Вобраз таварыша Сталіна — вялікая і пачасная задача для мастака. Ён патрабуе дасканаласці выканання. І над гэтым я бесперапынна працую.

З пачуццём вялікага шчасця далучаю свой голас да мільёнаў савецкіх людзей, якія назвалі вялікага Сталіна сваім першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР.

І. АХРЭМЧЫК,
народны мастак БССР.

яшчэ ў 1940 годзе, на прыёме ўдзельнічаў дэкады беларускага савецкага мастацтва ў Крамлі, узяў першы гэст за росквіт нашага мастацтва. Вялікі правядыр штодзённымі дапамагае яго далейшаму росквіту і росту.

«Мы ўсе ля Крамля нашым сэрцам з табою,
І першая думка у нас пра цябе!»
З радасцю далучаю свой голас да мільёнаў галасоў выбаршчыкаў нашай любімай Радзімы, што вылучылі першым усенародным кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР нашага роднага і любімага правядыра і палкавоца Генералісімуса Сталіна.

Ул. УЛАДАМІРСкі,
народны артыст БССР.

Мы ўсе ля Крамля нашым сэрцам з табою!

Уся наша краіна рыхтуецца да ўсенароднага свята — дня выбараў у Вярхоўны Совет СССР. Сталінская Канстытуцыя дада прапоўны нашай неабсяжнай Радзімы велізарнае права выбіраць і быць выбаранымі ў вышэйшы орган савецкай улады.

Увесь савецкі народ вылучыў першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета Саюза ССР лепшага друга прапоўных усяго пратрэсіўнага чалавецтва, нашага роднага і любімага Іосіфа Вісарыявіча Сталіна.

Беларускі народ вечно будзе ўдзячны свайму другу, стваральніку Беларускай Савецкай дзяржавы, правядыру і настаўніку — вялікаму Сталіну.

Мы, дзельцы мастацтва Савецкай Беларусі, асабліва адчуваем велізарныя клопаты і ўвагу таварыша Сталіна. І. В. Сталін

ВЕЛІЧНЫ ВОБРАЗ

У гэтыя дні, калі савецкія людзі з вялікім удзякам рыхтуецца да ўсенароднага свята — дня выбараў у Вярхоўны Совет СССР — з новым хваляваннем перажываем падзеі, пра якія расказваў беларускі пісьменнік Эдуард Самуіленак у рамана «Будучына».

«...Ноч над новым 1902 год. На падпільнай кватэры ў Ватуме сабраліся рабочыя, каб стварыць сацыял-дэмакратычную арганізацыю. Сярод большэвікоў-падпольшчыкаў быў той, каго сягоння савецкі народ з любві называе сваім першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР. Сход зачынуўся за поўнач. Калі вольны работчы кватэры пачалі святэльць, ашавшчыцы аб нараджэнні новага дзіця, ужо ў каторы раз пачаў гаварыць таварыш Сталін. Шчыра і ўзбэсла расказвае пісьменніку вуснамі героя рамана Тэадора Габісонія пра той вучаючы момант: «...наш правядыр Сосо Джугашвілі ўзняў кубак і сказаў словы, якія запалілі душы нашых верай, надзей і прагнасцю барацьбы. Я памятаю, як сказаў ён гэта. Адынуўшы рукою непакорныя свае валасы, ён абвёў усіх нас ясным поглядом багарадных сваёй вачэй, ён з вялікай любві глянуў на нашы адкрытыя сэрцы, ён хората ўсімхнуўся нам і сказаў: «Вось ужо развіццелася!.. Хутка ўстане і сонца. Гэтае сонца будзе зацьць для нас. Верце ў гэта, таварышы!».

Прапоўныя словы правядыра абдыліся. Сонца, што ўзыхло ў кастрычніку 1917 года, зае для нас, савецкіх людзей. Яно зае ў велічы спрэў неўміручага Леніна, у залатых літарх Сталінскай Канстытуцыі.

Калі чуюць у гэтыя дні, з якім сардэчным хваляваннем на многалюдных прадвыбарчых сходах рабочыя і калгаснікі, пісьменнікі і воіны, вучоныя і студэнты называюць сваім першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР таварыша Сталіна, — з новай сілай адчуваець мудрасць велічных слоў правядыра, аса-

заных ім на кватэры батумскага рабочага Сільвестра Ломджарыя каля поўстагоддзя таму назад.

Лічы над Расій стаяла цёмная ноч падыма, а мудрыя Ленін і Сталін ужо бачылі сонца свабоды; яшчэ не быў выплаўлены той снарад, якім «Аўрора» апаважыла аб нараджэнні эры сацыялізма, а вялікія правядыры пролетарыята ўжо чулі той залі і рыхтавалі партыю і прапоўны народ да рашучага штурму кастэлізма.

Усё жыццё таварыша Сталіна — гэта нясыпны подзвіг у імя шчасця народа, у імя заветнай мары чалавецтва — пабудовы камуністычнага грамадства. «Калі-б кожны крок у майёй рабоце, — гаворыць таварыш Сталін, — на ўзвышэнні рабочага класа і ўмацаванні сацыялістычнай дзяржавы гэтага класа не быў накіраваны на тое, каб умацоўваць і паліпшаць становішча рабочага класа, то я лічыў-бы сваё жыццё беззметным».

Калі будзе напісана кніга, якая адлюструе веліч гэтага подзвіга, — яна раскажа пра работчы барыкдамі і рэвалюцыйныя бітвы, пра паходы грамадзянскай вайны і готы барацьбы з нямецка-фашысцкімі захопнікамі, пра першыя лямпачкі Ільіча ў глухих палескіх вёсках і реактыўныя самалёты, пра першую барану на калгасным полі і лесоахоўныя паласы, пра подзвігі салдат Мао Цзе-дуна і кангрэсы ў абарону міру. Такая кніга ствараецца. Ёе старонкі — таленавітыя раманы і хваляючыя апавесці, узбэслыя паэмы і шчырыя вершы, у якіх савецкі народ вуснамі найлепшых сваёх паэтаў і пісьменнікаў славіць

Таго, чьё імя — наш сідж перамог.
Таго, чьё мыслі — арліны палёт.
Таго, хто нас вліча нямочна ў шыргод.
Хто творчую волю гартуе, як сталь.
Хто мудрых законаў дае нам крыштаць.
(Якуб Колас).

Няма больш паэтычнага пачуцця, чым любві савецкага народа да свайго

правядыра. Яна выяўляецца штодзённа, штыхвіліна — у справах малых і вялікіх. Калі рабочыя закладваюць падмурак новага індустрыяльнага гіганта, дзельцы яму імя Сталіна, — гэта назвілі Калі будаўнікі называюць новую сонечную школу імем правядыра, — гэта назвілі! Што можа быць больш паэтычным, чым лісты гвардыі старшыні Ігара Нікольскага, насланы таварышу Сталіну разам з падарункам — каробачкай для табакі: «Я, удзельнік вайны, які прабыў з пачатку і да канца яе цяжкім шлях, рашыў аддзякаваць Вам за перамогу... Каробачка для табакі зроблена з матэрыялу нямецкага самалёта. Я не вываріў, мой інструмент — шыла, ножык, сэрдаз і кісьць, а майстарыня — свежае паветра. Як мог, так і зрабіў. У каробачцы гэтай няма золата і дарагіх каштоўнасцяў. У ёй любіва рускага салдата да свайго палкавоца — Генералісімуса Сталіна. Прыміце мой падарунак ад салдата Вялікай Айчыннай вайны. Шэсць, як думаў. Рабіў, як мог».

Усенародная любві савецкага народа да вялікага Сталіна — невычэрпная крыніца, якая патхняе пісьменнікаў на творчасць. Кожны раз, калі беларускія паэты маляюць вобраз правядыра, яны адчуваюць са скарбіцы багатай, прыгожай і гучнай беларускай мовы самыя лепшыя словы, якія ўвабралі ў сабе мудрасць народа, веліч яго спраў і подзвігаў, каб дастойна ўславіць любімы вобраз.

Сейбітам называў вялікага правядыра неўміручы Янка Купала, укладушы ў гэтае шчырае і простае слова пачуццё ўдзячнасці і захаплення, любві і ўпэўненасці, з якім заўсёды вымаўляе шчаслівы беларускі народ імя стваральніка Беларускай Савецкай дзяржавы. Як святочна нашыя песні, гучыць радасны верш Які Купала, у якім выказаны народныя думы і пачуцці да таварыша Сталіна.

Як песня, жыве яго імя ў народзе.
У кожным здаранні, у кожнай прыгодзе.
Ці майскае свята ў жытым карагодзе.
Ці свята Кастрычніка ў хаты прыходзіць, —
Як песня, жыве яго імя ў народзе.

Гэтая песня — жаданы гостіц па бяседзе ў беларускай вёсцы і ў аухах Дзясне-стана, на схілах Карпацкіх гор і ў Данецкіх прасторах:

Усёды, як сонпу, ёй радзі,
Ліпчы яна, вольная, ў свет.
Ёй кожная хата адкрыта
І ў кожным у сэрцы прывет.
(Максім Танк).

Сталін — сумленне народа, яго вера, яго чэсць, яго слава. «Можнае не сумнявацца, таварышы, — іспіў І. В. Сталін, — што я гатовы і надальна аддаць справе рабочага класа, справе пролетарскай рэвалюцыі і савецкага камунізма ўсе свае здольнасці і, калі спатрэбіцца, сваю кроў, кроплю са кропльмі». Яго жыццё і дзейнасць — захапляючы прыклад нястомнага служэння народу.

І жадае з нас кожны, дзе-б ні быў —
на палях ці я дамоў —
Быць дастойным цябе, да цябе быць
хоць крышку падобным.
Многа гора людскога, бацька наш, на
тваё легка сэрце,
Хай-жа абяня і вечно яно толькі у
радасці б'ецца.
(Шпён Панчама).

Дзе Сталін — там перамога, — гаворыць народ, і ў гэтыя словы ён пачынае свае самыя смелыя, самыя прыжкі справы, наперад ведучы, што яны будуць абавязкова здзейснены, таму што Сталін заўсёды з народам. Вялікі правядыр быў разам з ім на франтах Вялікай Айчыннай вайны, калі распрасоўваў і ажыццяўляў стратэгічныя план разгрому нямецка-фашысцкіх захопнікаў; ён цілер разам з народам, які будзе камунізм, разам з перадавымі людзьмі свету, якія ланіскалі на сваіх спягах вялікі барацьбы за мір і дэмакратыю.

Плячо ў плячо за шчасце ідуць.
Мільёны з намі ідуць. Мы не адны!
Магучыя кілі на ўвесь сусвет гучыць:
Пыхай дрыжаць палпальшчыкі валы!
Чаму за мір
Шкары расце прасякаць.
Чаму за мір
Высока ўзняўся спат?

Свята народнае

Калі я ашказваю на пытанне, чаму ў мяне ўзнікла думка запісаць араторыю «Слава Сталіну», што я хацеў сказаць гэтым творам — перад маймі вачыма адзіладу яра праходзіць жыццё майёй вр іна. Бачу, як пад кіраўніцтвам правядыра шчасліва і плённа будзе сваё жыццё савецкі народ, як перамога праходзіць галы першых сталінскіх пяцігодкаў.

У час цяжкіх выпрабаванняў — у галы Вялікай Айчыннай вайны імя любімага Сталіна являе нашых воінаў на неўміручы подзвігі; з імем Сталіна на вуснах адзіладу савецкія людзі гераічныя подзвігі на фронце працы.

Сёнешні дзень нашай краіны — велічны і чароўны. Светлы шлях працы і шчасця адкрыты перад нашым народам, кожным крок якога накіроўвае мудры, вялікі Сталін.

Пачуцці любві да правядыра, якія напаліваюць і май сэрца, патхнілі мяне на стварэнне араторыі «Слава Сталіну». У дні святага юбілея І. В. Сталіна мне хацелася далучыць свой голас да хора прытаненняў усяго савецкага народа, выказваючы ў музыцы сваю любві да вялікага правядыра. Мне хацелася паказаць нашаму роднаму бацьку і другу доўгіх і шчаслівых гадоў жыцця, сказаць сардэчнае дзякуй за тч спэце савецкай краіны, за тое, што ў нашай краіне кожны чалавек можа прысваіць сваё жыццё адзіладу свабоднай мары.

Велічным і радасным святам агулаецца для савецкага народа вылучэнне таварыша Сталіна першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР!

Д. ЛУКАС,
кампазітар.

Мы знаем —
Сталін — правядыр жыцця!
(Штырсь Вроўка).

Імя Сталіна — сімвал маральна-палітычнага адзінства савецкага народаў, яго жытве ўвасабленне. У свае вялікія святы савецкія людзі з першымі словамі прытанення і ўдзячнасці авяртаюцца да свайго правядыра. Вялікаму Сталіну спяшаюцца павелічыць шаўдэры і домешнічкі, хлабэрбы і будаўнікі, маралі і чыгуначнікі пра здзяйсненні імя прапоўна подзвігі для шчасця народа. Імя Сталіна называюць савецкія людзі свае самыя лепшыя дзядыкі. Сталінскія ўрады, заводы, школы, трасы, дарогі і прасекты — усё гэта высокароднае выяўленне народнай любві да правядыра.

Таму адзінства народа і правядыра выдатна ўвасабіў Аркадзь Кудашоў у паеме «Слова аб правядыру народаў»:

Лісты за мільёнамі подлісаў
Ідуць да яго, як прывет,
Які ўвесь народ пасылае яму,
Які чытае ўвесь свет.

З нас кожны прывет незвычайны
Складае яму, як складаў, —
Мы шлем яму тэлеграмы
За подлісам нашых спраў.

Свае тэлеграмы ўрачыстыя,
Зайшоўшы ў нашы дом,
Мы шпіам на бланках святочных
Чырвоным карандашом.

Пыхай стаць на тых бланках
Літары, бшым слідзі.
Пад якімі аднае прапоўных
Наш правядыр дарагі.

З вялікай радасцю прыдучь савецкія людзі 12-га саваткіка да выбарчых урнаў, каб аддаць свае галасы за лепшых людзей, каб зноў выбраць сваім першым дэпутатам Іосіфа Вісарыявіча Сталіна. Савецкі народ ведае, што, галасуючы за Сталіна, — ён галасуе за сваё шчасце, за сваю будучыню, за камунізм, за мір па ўсім свеце.

Рыгор ШКРАБА.

Найвялікшы сродак выхавання

Наша краіна адзначае 30-годдзе савецкага кінематографіа.

Савецкае кінематографіа з'яўляецца адным з магутных сродкаў камуністычнага выхавання працоўных. Вялікія пражавікі В. І. Ленін і І. В. Сталін неаднаразова ўказвалі на вялікую ролю кіно ў жыцці нашай народнай масы ў першыя гады савецкай Улады В. І. Ленін даў такое гістарычнае вызначэнне кіно: «З усіх мастацтваў для нас важнейшым з'яўляецца кіно».

І. В. Сталін у сваім выступленні на XIII «з'ядзе партыі таварыш: «Кіно ёсць найвялікшы сродак масавай агітацыі». У сваім гістарычным прывітанні кінорабочым у дзень 15-годдзя савецкай кінематографіі таварыш Сталін сказаў: «Кіно ў руках савецкай Улады ўяўляе вялікую неаддзяльную сілу. Валодаючы выключнымі магчымасцямі духоўнага ўздзеяння на масы, кіно дапамагае рабочым класу і яго партыі выхоўваць працоўных у духу сацыялізму, арганізоўваць масы на барацьбу за сацыялізм, узмацняе іх культуру і палітычную бодзельнасць».

Дзякуючы настольным клопам большавіцкай партыі, Савецкага ўрада і асабіста таварыша Сталіна, савецкае кінематографіа за гады свайго 30-годдзя вырастае ў магутную сілу духоўнага ўплыву на масы. Сіла савецкага кінематографіа — у яго высокай ідэяльнасці, большавіцкай паўнаценнасці, партыйнасці. Вялікі ідэй партыі Леніна—Сталіна натхняюць творчасць майстроў савецкага кінематографіа. Вобраза, створаныя майстрамі савецкага кінематографіа, раскрываюць сапраўднае мінулае і гераічнае сённяшняе нашага народа, выхоўваюць працоўных у духу самых перадавых ідэй чалавечства, у духу беззаставяльнай любові і адважасці свайго сацыялістычнага Радзіме, натхняюць мільёны савецкіх людзей на гераічныя баі і працоўныя подзвігі на славу любімай Айчыны.

У гэтым — найвялікшая сіла савецкага кіно.

Савецкае кінематографіа стварыла цэлы галерэйны яркіх вобразаў. Усе ў нашай краіне ведаюць і любяць дэяльнага героя грэмазінскай вайны Чапаева, вобраз якога з вялікім майстэрствам быў створаны ў фільме «Чапаев». Вялікай папулярнасцю ў народе карыстаецца вобраз Максіма з вядомай кіножурналісткі, прафесара Палеява («Донітат Балтыкі»). Шахава («Вялікі грамадзянін») і інш. Савецкае кінематографіа магла стварыць такія яркія вобразы таму, што толькі ў нашай краіне гэтыя дадатныя вобразы з'яўляюцца тыповымі для нашага народа.

Асабліва значных поспехаў дасягнула савецкае кінематографіа ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Залік таварыша Сталіна перабудоваць усю работу на ваяны лад знайшоў гарачы водук і ў работніках савецкай кінематографіі бліскуча справіліся з пастаўленай задачай. Бясшэраўна ў гісторыю чалавечства ратныя подзвігі савецкіх воінаў і партызан у тылу ворага натхнілі майстроў кіно на стварэнне фільмаў, вартых нашай эпохі. У фільмах «Сакратар райкома», «Яна абараняе Радзіму», «У ім Радзімы», «Зоя», «Чалавек № 217», «Непакораныя», «Пашчэце», «Радуга», «Малая гвардыя», «Гэта было ў Данбасе» і ў іншых фільмах страва і ўсхвалявана паказана барацьба гераічнага савецкага народа супраць фашысцкіх захопнікаў. Разам з тым яны з асаблівай сілай паказваюць непахісную волю савец-

* І. КРАСОЎСКІ, міністр кінематографіі БССР

кіх людзей, іх любоў да свайго народа, Радзімы, да вялікага Сталіна.

Незабытае ўражанне пакідаюць у народзе такія выдатныя фільмы, як «Сталінградская бітва», «Трэці ўдар», «Падзеіне Бярліна». Гэта манументальныя творы аб самых буйных этапах Вялікай Айчыннай вайны. Яны зямалілі тым, што ў іх бадай з дакументальнай праўдзінасцю паказаны гістарычны падзеі. У цэнтры гэтых фільмаў — вобраз перыяльнага творцы нашых гістарычных перамог—вялікага Сталіна. Таварыш Сталін патхняў салдат і афіцэраў Савецкай Арміі на баівыя подзвігі. З яго імем яны ішлі ў бой з ворагам і перамагалі. Таварыш Сталін выхаваў шляху выдатнейшых вайсководаў, якія па-майстэрску ажыццяўлялі геніяльныя стратэгічныя планы Вяроўнага Галоўнакамандуючага.

Гэтыя творы — аб мужнасці і доблесці савецкіх людзей, аб маральна-палітычным адзінстве нашага народа, аб савецкім патрыятызме, аб геніяльнай сталінскай ваянавай стратэгіі і тактыцы.

16 выдатных мастацкіх і 12 дакументальных фільмаў, створаных у гады вайны, былі ўдасцеены Сталінскай прэміяй. 490 работнікаў кінематографіа за стварэнне высокамастацкіх фільмаў былі ўзнагароджаны ўрадавымі ўзнагародамі.

Гістарычныя рашэнні ЦК ВКП(б) на п'ятнаццаці партыі і мастацтва з'явіліся разгорнутай праграмай для работнікаў савецкага кіно. ЦК ВКП(б) і таварыш Сталін паставілі перад пісьменнікамі і работнікамі мастацтва задачу павышэння большавіцкай ідэяльнасці і базітаснай барацьбы з аналітычнасцю ў літаратуры і мастацтве.

Вынікі работы савецкай кінематографіі ў 1947—49 г. г. даць паставу сказаць, што на гэтым шляху савецкае кінематографіа зрабіла значны крок наперад.

Святкаванне 30-годдзя савецкай кінематографіі супадае з днямі 25-годдзя савецкага савецкага кінематографіа. Да гэтага свайго 25-годдзя калектыў Беларускай савецкай кінематографіі таксама прышоў з п'янімі дзесяцігоддзямі. У мінулым годзе на экраны краіны быў вышучаны глыбокаідэйны і высокамастацкі фільм «Банстанцін Заслонаў» — аб гераічнай барацьбе

беларускага народа ў тылу нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Рэжысёра-пастаноўшчыкі — заслужаны дзеяч мастацтва БССР В. Корп-Саблін і заслужаны артыст БССР А. Файнцыммер, калектыў акцораў — В. Дружнікаў, Г. Глобаў, В. Дзядышкі, З. Стома, Г. Дарафееў, В. Балашоў паказалі гвадзі ўрашэнае майстэрства.

У гады Вялікай Айчыннай вайны беларускае дакументальнае кіно рэгулярна паказвала гераічнае барацьбу беларускага народа на франтах Айчыннай вайны і ў тылу ворага, паказвала адданую працу рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі Савецкай Беларусі, якія разам з усімі савецкімі народам кавалі гістарычную перамогу над ворагам.

Беларускае савецкае кінематографіа вырабіла майстроў-апаратараў І. Вайнярчыча і В. Цырона, удастоеных высокага звання — лаўрэатаў Сталінскай прэміі.

Савецкія кінофільмы сталі злыбтвам самым шырокім мас пасельніцтва. За папярэдняе перыяд значна пашырава кіноабслугоўванне пасельніцтва нашай рэспублікі. Колькасць кіноўстаноўак на БССР да пачатку гэтага года дасягнула 1250 адзінак. Гэты значны рост кіносеткі дазваляе шырока абслужыць высока ўзросшыя культурныя запатрабаванні працоўных рэспублікі.

Апоўнены і пабудаваны многія кінотэатры ў гарадах і сёлах рэспублікі. У выніку праведзенага ў мінулым годзе ўсеагульнага агляду на лепшую кіноўстаноўку павялічылася колькасць кінотэатраў і кіноперасоў, якія дамагліся высокіх паказчыкаў у кіноабслугоўванні пасельніцтва. Пашырыліся рады выдатнікаў кіносеткі — дырэктараў кінотэатраў і кіномеханікаў, якія ўзорна абслугоўваюць глядачоў. Кінемеханікі тт. Лупяноў, Курасоў, Іванькоў, Сунік, Зубаў, Баранзей, Лазоўскі, Сяргееў, Япчанка, Слесарь, Курдовіч, Антаненка і многія іншыя вядомыя як людзі, якія сумленна выконваюць свае дзяржаўныя абавязкі.

Работнікі Беларускай савецкай кінематографіі, як адзін з атрадаў работнікаў савецкага кінематографіа, зрабілі ўсё, каб і ў далейшым стварыць фільмы, вартыя нашага вялікага народа, вартыя Сталінскай эпохі.

Кадр з кінофільма «Банстанцін Заслонаў». Злева направа: Заслонаў — арт. В. Дружнікаў, Кропля — нар. арт. БССР Г. Глобаў, Крушына — нар. арт. БССР В. Дзядышкі, Майсан — арт. В. Мар'ю.

У Камітэце на Сталінскіх прэміях

У сувязі з паставай Савета Міністраў ССРС аб усталяванні дадатковых Сталінскіх прэмій трэцяй ступені за выдатны творы мастацтва і літаратуры 15 лютага пад старшынствам А. А. Фадзеева адбылося паседжанне пленума Камітэта на Сталінскіх прэміях у галіне мастацтва і літаратуры.

Былі разгледжаны работы на выдзяленаму мастацтву, архітэктурі, тэатральна-драматычным, оперным і балетным мастацтве, кінематографіі, мастацкай прозе, п'ясах, драматургіі і літаратурнай крытыцы, якія прадстаўлены на атрыманне Сталінскай прэміі за 1949 год.

Затым былі абмеркаваны арганізацыйныя пытанні. Пленум выбраў вучоным сакратаром Камітэта на Сталінскіх прэміях у галіне мастацтва і літаратуры члена камітэта В. С. Кежэнава.

Творчасць літаратурных гурткоў БДУ

Чарговае паседжанне камісіі па рабоце з малалітніцкімі пісьменнікамі было прысвечана разгляду творчасці літаратурных гурткоў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Леніна. На паседжанне прышлі студэнты філалагічнага факультэта, аддзялення журналістыкі, а таксама выкладчыкі ўніверсітэта.

Літургіі вышукваюць два рукапісныя альманахі «Літаратар» і «Творчасць журналіста».

З разглядам твораў, змешчаных у альманыху «Літаратар», выступіў М. Клімковіч. Спікіўшыся на крытычным артыкуле студэнткі Голубевай, дакладчык падкрэсліў імплемент аўтара артыкула да глыбокіх тэарэтычных абгульненняў, умнене разабрацца ў складаных творчых пытаннях. Адначасова М. Клімковіч указваў на некаторыя недакладнасці ў артыкуле, у прыватнасці на няяснае вызначэнне крытычнага рэалізму ў творах Н. В. Гоголя. Дадачык папракнуў тав. Голубеву ў тым, што, гаворачы аб сацыялістычным рэалізме, яна зусім абмінула беларускае літаратуру.

Затым М. Клімковіч дэталёва разгледзеў творы студэнткі Вінакурава, Шураева, Цырука і іншых.

Павт А. Русецкі зрабіў разгляд літаратурнага альманаха «Творчасць журналіста». У ліку лепшых твораў ён адзначыў байку В. Дамітронкі і вершы Пархуты.

Студэнты — члены літаратурных гурткоў выступілі з чытаннем сваіх твораў. У абмеркаванні творчасці літургіюшчы прынялі ўдзел пісьменнікі П. Пестрак, М. Лужанін і А. Кулакоўскі.

ТВОРЧЫ СЕМІНАР

БАРАНАВІЧЫ. Закончыў сваю работу трохдзёны творчы семінар кіраўнікоў харавых калектываў вобласці, які быў арганізаваны абласным Домам народнай творчасці.

Удзельнікі семінара пад кіраўніцтвам заслужанага дзеяча мастацтва БССР тав. Пітовіча развучылі некалькі новых песень. Сярод іх — беларускія народныя песні на калгасную тэматыку «Вішанька», «Пара жаць», песня «У абарону міру» кампазітара Велга і іншыя.

(Наш нар.).

НОВЫ КІНОЧАСОПІС

Студыя «Беларусьфільм» выпусціла новы кіночасопіс. Значнае месца ў кіночасопісе прысвечана падрэчоту да выбараў у Вяроўны Савет ССРС. У спецыяльных раздзелках паказана правядзенне агітсававай работы ў г. Мінску, Нова-Беліцы і калгасе імя Чарняхоўскага, Баранавіцкай вобласці.

Нанцэрт артыстаў Малдаўскай ССР у Мінску

Гэтым днямі ў нашай рэспубліцы закончыліся гастроі ўдзельнікаў дэкады Малдаўскай музыкі і танца ў Маскве.

Калектывам высокай мастацкай вартасці з'яўляецца харавая капела «Дойна». Захаліваючы ўражанне палідае чыстага стром, выключна прыгожыя харавыя гучанні, асяня дыкцыя. Надойта застанецца ў памяці выкананне гэтым калектывам такіх высокамастацкіх твораў малдаўскіх кампазітараў, як «Песня аб Сталіне» — С. Нігі, харавая сюіта «Дойна» («Песня») — Е. Кока, «Калгасная рапсодыя» — С. Златава і інш.

Дзяржаўны ансамбль танца Малдаўскай ССР пазнаёміў мінскага глядача з вышуклым прыгожымі, імлівымі, багатымі па малюнках малдаўскімі народнымі танцамі.

Колькі паучыцца, маладога здора, вяселі, малюнічасці ў танцавальнай сюіце «Жок», колькі рашучасці і гучару ў мужчынскай «Табакерасцы», у танцах «Ханга» і «Сырбу». Віртуозна танцуе калектыў і украінскую танцавальную сюіту і шмат інш.

Выдатна дапаўнялі агульны малюнак дасягненняў малдаўскага прафесійнага мастацтва і выступленні заслужаных артыстаў Малдаўскай ССР Т. Чабан і Я. Лявіцкай, артыстаў М. Таток і В. Кока.

Вучоба мінскіх архітэктараў

Ужо два гады пры Саюзе савецкіх архітэктараў БССР працуе студыя рысунка і акварэлі, дзе беларускія архітэктары бее адрыва ад вытворчасці павышаюць сваю кваліфікацыю.

Днямі Праўленне Саюза савецкіх архітэктараў БССР і Беларускае аддзяленне архітэктурнага фонда ССРС наладзілі абмеркаванне работ архітэктараў-студыяшчы, прадстаўленых на выстаўцы рысунка і акварэлі.

Мастацкі кіраўнік студыі Н. Тарасікаў, мастак А. Забораў, нам. начальніка кіраўніцтва па сферах архітэктурны пры

Савец Міністраў БССР А. Грамына і дзругія падрабязна спікіўшыся на асобных работах. Яны адзначылі, што малалітыя архітэктары паспяхова авалодаюць рысункам, жывапісам, партртам, вывучэннем жывой натуры. Як лепшыя работы былі адзначаны малюнікі І. Руденка, Н. Шпегельмана, Е. Бенедзіктава, С. Баткоўскага, В. Зайнава і іншых архітэктараў.

У бліжэйшы час студыя пашырыць сваю работу. Намечаны выезды на новабудовы рэспублікі, замалюні найбольш цікавых архітэктурных помнікаў Беларусі, знаёмства з новымі збудаваннямі.

Наладзіць збор і захаванне рукапісаў пісьменнікаў

Інстытут мовы, літаратуры і мастацтва Акадэміі навук БССР распачаў вельмі карысную працу па збору і захаванні рукапісаў беларускіх пісьменнікаў. Як вядома, гэтай справай да вайны займаўся не толькі Акадэмія навук, але і Саюз савецкіх пісьменнікаў БССР, а таксама бібліятэка імя Леніна. Сабраныя матэрыялы, на жаль, загінулі ў часе вайны. Тым большае значэнне набывае збор і захаванне рукапісаў папер.

Інстытут мовы, літаратуры і мастацтва за апошні час набыў рукапісы многіх беларускіх пісьменнікаў, архівы часопісаў «Польмя», рукапісы вершаў, апаваданяў і артыкулаў, надрукаваных у перыядычным друку.

Аднак Акадэмія навук БССР праўляе яшчэ мала ініцыятывы па збору неабход-

ных матэрыялаў. Да гэтага часу, напрыклад, ніхто не пацікавіўся архівамі і асабістай бібліятэкай Максіма Багдановіча, якія захоўваліся да вайны ў яго брата — выкладчыка матэматыкі ў гор. Яраслаўці. Лёс гэтых каштоўных для літаратуры матэрыялаў да гэтага часу застаецца невядомым.

Інстытут мовы, літаратуры і мастацтва павінен адшукаць архівы Максіма Багдановіча і яго бацькі — вядомага беларускага этнографіа Алама Багдановіча.

Каштоўныя рукапісы беларускіх пісьменнікаў знаходзяцца таксама ў Вільнюсе і дзругіх гарадах.

Акадэмія навук БССР павіна сістэматычна весці распачату ёй каштоўную работу.

Я. САДОЎСКІ.

Павысіць патрабавальнасць

(Альманах «Советская отчина» № 6)

Хоп намеры альманаха «Советская отчина» невялікія, аднак матэрыялы да дзругу падрабязна з'яна нестаранна. У альманаху ўсяго напроху: ёсць проза, ёсць вершы, ёсць наказы, нарысы. Здаецца, усё ў парадку. Аднак, чытаючы № 6 альманаха, нельга не сказаць, што матэрыялы могуць быць лепшымі, змястоўнейшымі, багачэйшымі. Чытач шукае такіх твораў, якія адбілі-б новае, перадавое, якія штурхалі-б творчую думку наперад, звярталі-б увагу на падзеныя праблемы дня. Ёсць тут мы бачым, што альманах, аздаючы такой кашчонай мэтай, не намагачца сапраўды стаць на адпаведны ўзровень.

З вялікай прыемнасцю прачыталі мы запіскі Надзежы Цвятковай «900 дзей в фашысцкіх вастенках» у літаратурнай апрацоўцы А. Раманава. Падобных запісак многіх савецкіх людзей, якія перажылі жахлікія нямецка-фашысцкія напалігеры, надрукавана ўжо нямала. Але сярод іх запіскі Надзежы Цвятковай трэба лічыць адымі з лепшых. Яны вылучаюцца не толькі добрай літаратурнай апрацоўкай, але і выкладаннем зместу саміх падзей, паказам сілы і вытрыманасці савецкіх людзей, якія, нягледзячы на штурхненні нечалавечыя здзекі, пакуты, непахісна верылі ў светлы дзень аб'яўлення і перамогі.

У альманаху ёсць некалькі апаваданяў. З іх вылучаюцца: апаваданне Дм. Грабенікава «Секрет Федора Дубового», апаваданне В. Вяроўскага «Гэта было в Латвіі».

* Пілі ПЕСТРАК

«Рэскамы • малельных» А. Мірмала бескаларовыя, сухавата-дыдактычныя. У іх адсутнічае тая мазія, якая спадарожнічае апісанню павадін дзеяч, раскрыццё іх іхіхалогіі. Гэта не азначае, што яны самі па сабе бескарысныя. Не, яны прынасуць п'яную карысць, але хутка забудуцца чытачом. Не трэба было друкаваць апаваданне Н. Патніцкага «Рекомендация». У творы ёсць з'яўны недарэчнасці. Ніякай барацьбы за старое няма і быць не можа сярод нашай моладзі. Адезь ідзе і штучная пабудова ўсяго твора, зусім не абгрунтаваная жыццём.

У нарысе А. Шаранова аб Нарачанскім калгасе «На освождождной землі» ёсць адна непатрабная падкажа, якая разыходзіцца з праўдай і з'яўляецца недарэчнасцю. У 20-м стагоддзі Радзімы ўжо не вядзілі ўлетку на самых масышчым дарогу соллю. Так яны рабілі ў 18 стагоддзі. І таму непатрабна вулгарызаваць — 18-ае стагоддзе пераносіць у 20-ае, бо гэтаму ніхто не паверыць.

Добры нарыс Яфіма Садоўскага «По дороге славы». Напісанні сумленна і пазмастацка, ён чытаецца з задавальненнем. Пажадана было-б больш падобных нарысаў. Тое самае трэба сказаць аб жарысе

Вас. Сокалава «Сентябрь в Болгарии», хоць ён мог-бы быць напісаным лепш, бешч паэтычна.

Самы слабы ў альманаху раздзел п'ясоў. Чым можна тлумачыць такую з'яву? Недахопам матэрыялаў? Не, матэрыялаў заўсёды хапае ў рэдакцыі. Гэта тлумачыцца няўдалым падборам твораў, непатрабавальным стаўленнем рэдакцыйнай калегіі альманаха да аўтараў. Возьмем вершы Пятра Валкадаева. Закранваючы падзеныя тэмы, Валкадаеў вельмі надбала і непатрабна вырашае іх.

Над водой
Поднялись апр...
А в полях
А в сквозном ветру
Землю пробуют
Бригадирь —
Чернозем
На ладонях трут.

(«Первое утро»).
Калі аўтар хадеў акрэсліць час слубы, то рабіць гэта трэба было толькі не аірамі. На гэта ёсць прыкметы ў прыродзе больш яркія, больш сталыя, якія маюць непасрэднае дачыненне з полем, а раддзі. «Апр» аўтару патрабаваліся, каб зрыфмаваць «бригадирь». Але гэта яшчэ пабудыць. Вельмі-ж пова ўжо выяжджыць у поле калгаснікі — калі «пазольны» нямелінай ліры. Другі верш — «Посевная» — з'яна штучны, у ім адсутнічае п'яса, ёсць слоўныя грубасці, недакладнасці.

Посевная! В слове этом
Сколько смысла обрелось...

Што за «обрелось»? Хіба аўтар не ачувае, што гэта штучна?

Сколькі солдак возле гумен
Расплескала весенний мир.
Сколькі за ночь дум продумал
Беспокойный бригадир.

Як відаць, між першай паловай страфы і дзругой няма лагічнай сувязі, ды не толькі лагічнай, але наогул ніякай. Проста кінута выпадкова, абм рыфмавалася слова «мир» — «бригадир». Ды і самое слова «гумен» з'яўляецца ўжо старым рэлікітам. У калгасе ёсць гумно адно альбо два і няма ўжо тых гумен на заворках двараў, якімі характэрны былі старыя вёскі. Гэта ўжо адыходаць у мінулае.

І под луч весенний прачет
В землю сеялка зерно.
Як гэта можна «спраць» зерне «под луч»?

Вершы «Бригадир», «Комсомольский лес», «Август», «Осень» вызначанагодзі літаратурна-штучнай, якая ідзе ад недастаткова ведання жыцця і часам ад яшчэ непераадавоенага ўплыву Ясенына.

З вершаў Івана Юрчанкі заслугоўвае увагі верш «Казарма». Што датычыць верша «В коммунізм», дык у ім тэма п'ясацына не асэнсавана. Многа гучных, дэкаратыўных слоў. Між іншым, трэба адызважыць аўтару, што крокмы на будоўлях робяць з сасына, а не з дубу. І дзруга адывага — плытоў дубовых не спляўляюць, бо дуб тоне ў вадзе. Калі трэба дуб гнаць па вадзе, яго ўв'язваюць, мяшаюць з сасыно.

У вершы «Поэт» ёсць добрая, правільная думка, але, на жаль, яна не дэдавана да канца. Аўтар не здолеў даць абгульнення глыбокай думкі, якая закладена ў творы.

Вершы Дамітрыя Кавалёва вылучаюцца ў альманаху, аднак вярта парайць паэту,

каб ён не ўжываў марскіх параўнаняў, калі німа аб сушы, аб зямных прасторах. У вершы «Разлив» чытаем:

Конверт косой, как парус, —
В три угла.

Само па сабе параўнанне добрае, але неарганічнае для калгаснага каларыту. У нішч вершаў Д. Кавалёва нас не задалавалі верш «Герб». Лічым яго на правільным па задуме ад пачатку да канца. Каласы ў гербе сімвалізуюць працу народа. А Д. Кавалёў, наадварот, будзе верш так, што Фрося хоча вырасціць у полі такія каласы, як у гербе. Кампазіцыя няўдалая і непатрабная. У добрым вершы «Машыніст» першая страфа прабуе абавязковай папраўкі.

Пригрезла кошму белая печурка.
Свернувшись, дремлет, как зайчинок, шаль.

Непадрабаваным з'яўляецца верш «В новом доме — новые жильцы». Ён не ўзяты да вышні тавога абгульнення, каб можна было новае жыццё супраціставіць староку, «дряхлеюшым сосемям», як гаворыцца ў творы. Задэсныя рамкі верша да гэтага і замала асновы.

Вылучаюцца таксама верш Б. Глікіна «Воле картини», які гаворыць аб росце паэтычнага ўспрыняцця аўтара і аб умелым арганізаваць твор, і вершы Юрыя Броўсва, у якіх адуцаюцца моцная плынь добрай лірыкі («Вечер»).

Асобна трэба змяніцца на паэме Нікалая Гарулёва «Лістопад». Твор прысвечаны працы на заводзе па вырабу істэвай блыхі для дахаў. Адезь і назва паэмы «Лістопад». Як відаць з гэтага, у творы

ёсць паэтычны пачатак. Падаюць лісты не з дрэваў, а падаюць лісты блыхі з станава, «поблескивают бронзой», як, скажам, лісты клёна ў пононь воесень. Усё гэта добра, прыгожа. Але, на жаль, Нікалаі Гарулёў не дасягнуў у паэме самага галоўнага: не вырашыў тэмы ў самажым сэнсе. Чытаючы паэму, не ачуваець напружанні падзей, якія влілі-б чытача да галоўнага. Гэтым галоўным у творы мелася быць барацьба за новыя тэмы працы. Але пазтам звядзена ўсё да таго, што трэба дастаць з Мінска нейкую паэзію.